

Tapahtumatorin järjestämisen manuaali

Tomi Hyppönen

16.4.2020

Tekijä(t) Tomi Hyppönen	
Koulutusohjelma Liikunnan ja vapaa-ajan koulutusohjelma, liikunnanohjaaja AMK	
Raportin/Opinnäytetyön nimi Tapahtumatorin järjestämisen manuaali	Sivu- ja liitesivumäärä 33 + 8
<p>Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli luoda tapahtumatorien järjestämisen pohjalta manuaali tapahtumatorien toteutukseen. Työ toteutettiin toiminnallisena opinnäytetyönä yhdessä Suomen Palloliiton kanssa Suomen miesten jalkapallomaotteluihin EM-karsinnoissa 2020. Työn alatavoitteina oli torien avulla tuoda lisäarvoa ottelutapahtumiin, sekä nostaa ja tuoda esille suomalaista jalkapallokulttuuria.</p> <p>Työn teoriaosuudessa perehdyttiin tapahtuman järjestämisen kulmakiviin, kuten suunnittelu- vaiheeseen, toteutusvaiheeseen sekä jälkivaiheeseen. Teoriaosuus on rajattu tapahtumato- reja palvelevaksi ja siihen on otettu mukaan konkreettisimmat asiat tapahtuman järjestämi- seen liittyen. Työssä on kerrottu myös toteutettujen tapahtumatorien toteutusvaiheista, jotka ovat olennaisena kohtana manuaalin luomiseen.</p> <p>Tapahtumatoreja toteutettiin neljä kertaa ennen maaotteluita, kolme kertaa Ratinan stadionil- la Tampereella, sekä kerran Telia 5G Areenalla Helsingissä. Näiden pohjalta luotiin manuaali tapahtumatorien järjestämiseen. Manuaaliin on koottu tapahtumatorien järjestämiseen liittyvät asiat yhteen ja sen tarkoitus on auttaa torien järjestämisessä tulevaisuudessa. Manuaali on tehty kokemusten ja toimivuuden perusteella.</p> <p>Työssä on tuotu kattavasti esille tapahtumatorien toteuttamisen vaiheita ja etenkin paneudut- tu torien sisältöihin ja aktiviteetteihin. Tapahtumatoreja on tarkoitus kehittää jatkoa ajatellen, etenkin kun maaottelut palaavat Olympiastadionille remontin valmistuttua.</p>	
Asiasanat tapahtuma, tapahtumatori, manuaali, aktiviteetti	

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Tapahtuman määrittely.....	2
2.1	Tapahtumalajit	2
2.2	Tapahtuman tavoite	3
3	Tapahtuman järjestäminen	5
3.1	Suunnitteluvaihe	5
3.1.1	Projektipäällikkö	5
3.1.2	Kohderyhmä.....	5
3.1.3	Sisältö	6
3.1.4	Lupa-asiat	7
3.2	Toteutusvaihe	8
3.2.1	Rakennusvaihe	8
3.2.2	Itse tapahtuma	9
3.2.3	Purkuvaihe	9
3.3	Tapahtuman jälkeen	9
4	Onnistunut tapahtuma	11
4.1	Projektiryhmän johtaminen.....	11
4.2	Sisäinen viestintä	11
4.3	Strategiset kysymykset	12
4.4	Operatiiviset kysymykset.....	12
5	Palloliitto toimeksiantajana	14
5.1	Palloliiton tapahtumatoiminto	14
5.2	A-maaotteluiden katsojamäärät.....	14
6	Työn tavoite	16
7	Työn vaiheet	17
7.1	Projektin eteneminen	17
7.2	Suunnitteluprosessi.....	18
7.3	Yhteistyökumppanit.....	18
7.4	Yhteistyö toimeksiantajan kanssa	19
7.5	Tapahtumatorien sisältö.....	19
7.5.1	Kesäkuun ja syyskuun tapahtumatorit	19
7.5.2	Marraskuun tapahtumatori	20
7.6	Toteutusvaiheet	21
7.7	Opinnäytetyöraportin vaiheet	21
8	Työn tulos	23
8.1	Manuaali	23
8.2	Jatkokehitys	24

9	Arviointi	26
9.1	Ratinnan tapahtumatorit.....	26
9.2	Telia 5G Areenan tapahtumatori	26
9.3	Manuaali	27
10	Pohdinta.....	28
	Lähteet	32
	Liitteet.....	34
	Liite 1. Aikataulurunko ensimmäiseen tapahtumatoriin 8.6.2019	34
	Liite 2. Kuva tapahtumatorin tunnelmasta 8.9.2019.....	35
	Liite 3. Tapahtumatorin aluekartta 15.11.2019	36
	Liite 4. Tapahtumatorin järjestämisen manuaali.....	37

1 Johdanto

Tapahtuma-alalla on laaja-alaiset vaikutukset koko yhteiskuntaan, esimerkiksi elinkeino ja kansantalouteen, työllisyyteen, kansainväliseen näkyvyyteen ja huippu-urheiluun. Kotimaassa järjestettävillä kansainvälisillä tapahtumilla on myös suuri vaikutus useiden eri lajin urheilijoiden urapolkuun. Siksi myös Palloliitto järjestää ja hakee kansainvälisiä tapahtumia järjestettäväksi aktiivisesti. (Olympiakomitea 2018, 9-22.)

Suomalaisella jalkapallolla menee tällä hetkellä hyvin. Miesten maajoukkue on päässyt ensimmäistä kertaa jalkapallon arvokisoihin sijoittumalla omassa EM-karsintalohkossaan toiseksi. Toinen sija oikeuttaa suoraan jatkopaikkaan Jalkapallon Euroopan-mestaruuskilpailuihin. Kisat piti pelata kesällä 2020 ensimmäistä kertaa 12 eri maassa, mutta ne siirtyivät kesälle 2021 koronapandemian vuoksi.

Opinnäytetyö toteutettiin toiminnallisena opinnäytetyönä helmikuusta 2019 aina marraskuuhun 2019 asti. Yksi työvaiheista oli toteuttaa neljään Suomen miesten EM-karsintaotteluun tapahtumatori järjestettäväksi ennen otteluita. Pelipaikkoina toimi kolme kertaa Tampereella Ratinan stadion, sekä kerran Helsingissä Telia 5G Areena. Yleensä maaotteluiden pelipaikkana on Helsingin Olympiastadion, mutta sen remontin vuoksi otte-
lut pelattiin muualla.

Työn tavoitteena oli tapahtumatorien pohjalta luoda manuaali kokemusten ja toimivuuden perusteella tapahtumien järjestämiseen. Manuaali on opas, jonka avulla tapahtumatorit voidaan tuottaa. Manuaalin avulla tapahtumatorien sisältö ja runko pysyvät samana teki-
jästä riippumatta, mikä helpottaa jatkossa torien toteuttamista. Alatavoitteena työlle on torien avulla tuoda maaottelutapahtumiin lisäarvoa sekä sitä kautta tuoda esiin ja kehittää suomalaista jalkapallokulttuuria.

2 Tapahtuman määrittely

Tapahtuma voi olla yksityinen tai yleisölle avoin tilaisuus, esimerkiksi konsertti, näytös tai kilpailu (Kokoontumislaki 22.4.1999/530). Suomalaiset ihmiset ovat tapahtumien rakastajia. Siksi maassamme järjestetään vuosittain jopa tuhansia tapahtumia. Tapahtumalajeja on niin musiikkifestivaaleja, kuin eukonkannon maailmanmestaruuskisoja. (Catani 2017.)

2.1 Tapahtumalajit

Ennen tapahtuman suunnittelua on tärkeä tietää, millaista tapahtumaa aikoo järjestää. Aikooko sen järjestää yksin, vai ulkoistaako suunnittelun ja toteutuksen esimerkiksi tapahtumatoimiston kautta. Vaihtoehtoja on yhtä monia kuten tekijöitäkin, mutta se millaiseen ratkaisuun päädytään, johtuu monesta eri tekijästä, kuten kenelle tapahtuma suunnataan, ajankohdasta milloin järjestetään sekä budjetista. (Vallo & Häyrinen 2016, 75.)

Tapahtumalajit voidaan määritellä kolmeen eri luokkaan, joita ovat asiatapahtumat, viihdetapahtumat sekä niiden yhdistelmät. Nämä kaikki tapahtumat on lajiteltu sisällön mukaan toteutettavaksi tietylle kohderyhmälle ja tapahtuman järjestäjän on tiedettävä etukäteen millaisen tapahtuman toteuttaa, oli sitten kyseessä seminaari, tai puhtaasti viihdetapahtuma. (Vallo & Häyrinen 2016, 75-76.)

Tapahtuman sisällöstä riippumatta, tapahtumia toteutetaan tietysti myös eri tavoin, ja seuraavat tapahtumat on lajiteltu toteuttamistavan mukaan. Itse järjestetty tapahtuma, ulkoistettu tapahtuma, ketjutettu tapahtuma sekä kattotapahtuma. Jokaisella näistä on omat hyödyt ja haasteensa. (Vallo & Häyrinen 2016, 77-81.)

Itse järjestetyn tapahtuman haasteena yleensä on suuri työmäärä, mikä on pois organisaation tai projektipäällikön varsinaisesta työajasta. Haasteeksi voi myös ilmetä osaamisen puute, että kaikkien asioiden suunnitteluun ja hoitamiseen ei olla varauduttu. Kuitenkin positiivisena hyötynä itse järjestettävä tapahtuma on täysin tekijöidensä näköinen ja he voivat päättää millainen siitä tulee. Kustannukset pysyvät myös alhaisempana kuin ulkoistetussa tapahtumassa. (Vallo & Häyrinen 2016, 78.)

Ulkoistetun tapahtuman helppous on se, että siinä oma organisaatio säästyy suurelta ajalta ja vaivalta, jota tapahtuman tuottamiseen kuluu. Organisaation tarvitsee kertoa järjestäjälle tapahtumatoimistolle vain tapahtuman tavoitteista, budjetista sekä kohderyhmästä, jotta he osaavat luoda oikeanlaisen tapahtuman. Näillä tiedoilla ulkoinen tapahtumajärjestäjä pystyy luomaan oikeanlaisen tapahtuman. Kuitenkin omasta organisaatiosta täytyy

nimetä joku vastaava henkilö tapahtumatoimiston projektipäällikön työpariksi ohjaamaan työskentelyä, jotta tapahtumassa säilyy oikeanlainen ajatus. Haasteena tälle tapahtumalajille on sen korkeat kustannukset. (Vallo & Häyrinen 2016, 78-79.)

Ketjutettu tapahtuma muistuttaa paljon ulkoistettua tapahtumaa. Siinä hyödynnetään myös ulkoisia tapahtumajärjestäjiä, mutta he toteuttavat vain tiettyjä osia tapahtumasta, jotka linkitetään lopuksi yhdeksi tapahtumaksi. Haasteena tälle on se, kun toimijoita on useita, niin kaikilla ei välttämättä ole sama visio tapahtumasta. Tämän takia tapahtuman osat voivat olla irrallisia keskenään. (Vallo & Häyrinen 2016, 79-80.)

Tapahtumalajeista kattotapahtuma on se, kun hyödynnetään toisen järjestämää tapahtumaa, esimerkiksi jääkiekko-ottelua. Se on toimintatavaltaan helppo, mutta siinä täytyy muistaa, että se tarvitsee sisälleen oman järjestetyn tapahtuman. Kattotapahtuman alle järjestetyille tapahtumalle pitää miettiä myös tavoite ja sisältö. Parhaiten tapahtuma onnistuu, kun ennen varsinaista kattotapahtumaa on osallistujien kesken ohjelmaa ja tapahtumalla on isäntä, joka ohjaa toimintaa. Haasteena tälle on puolestaan se, että päätapahtuman kulkuun ja onnistumiseen ei voi itse vaikuttaa. (Vallo & Häyrinen 2016, 80-84.)

2.2 Tapahtuman tavoite

Tapahtumaa järjestäessä pitää tietää miksi se järjestetään ja mitä varten. Monesti järjestelyt maksavat, joten sillä täytyy olla jokin tavoite, että miksi siitä maksetaan. Yleisesti tapahtuman tavoitteena voidaan pitää sitä, että se on positiivinen kokemus ja siitä jäisi muistoja vielä pitkään. (Catani 2017.)

Usein tavoitteet vaihtelevat tapahtumatyyppin mukaan ja tapahtumalla voi olla samanaikaisesti monia eri tavoitteita. Asetettuja tavoitteita tulisi kantaa koko ajan suunnittelun rinnalla ja ratkaisuja, joita tehdään, tulisi pohtia näiden kautta. Silloin tapahtuman punainen lanka pysyy mukana koko ajan. Päättävöitteet voi luokitella kolmeen ryhmään, joita ovat tekniset tavoitteet, muutostavoitteet sekä vaikuttavuustavoitteet. Teknisiä- ja muutostavoitteita pystyy mittaamaan heti tapahtuman päättymisen jälkeen, joita ovat esimerkiksi tavoitellun kävijämäärän saavuttaminen, uusiin ihmisiin tutustuminen tai uusien asioiden oppiminen. Kun taas puolestaan vaikuttavuustavoitteiden saavuttaminen näkyy vasta jälkikäteen, kuten lisämyynnin saavuttaminen tai ilmapiirin parantaminen. (Vallo & Häyrinen 2016, 59-60.)

Tapahtuman tavoitteen miettiminen vaikuttaa myös suunnitteluprosessiin, että mitä tapahtuma sisältää. Ideointivaiheessa kaikki hulluimmatkin ideat ovat mahdollisia, mutta näistä

pitäisi saada tavoitetta tukeva sisältö tapahtumalle. Sisältö voi olla aisteja herättelevä, kuten konsertti tai urheilutapahtuma, hyödyllinen, jossa verkostoidutaan ja opitaan, tai yhteisöllinen, jossa osallistujat aktiivisesti kommunikoivat keskenään. Tapahtuma voi olla sisällöltään sekoitus edellä mainittuja, mutta hyvä järjestäjä tuo haluamansa sisällön korostetusti esiin. (Catani 2017.)

3 Tapahtuman järjestäminen

3.1 Suunnitteluvaihe

Kun tapahtuman lähtökohdat ovat selvillä, että mitä ja miten halutaan järjestää ja mikä on tapahtuman tavoite, alkaa työläin osuus, eli suunnitteluvaihe. Suunnitteluvaihe on n. 75% tapahtumaprosessista, toteutus 10%, sekä jälkimarkkinointivaihe 15%. Suunnitteluvaiheeseen kuuluu kaikki välivaiheet projektin käynnistyksestä päätöksiin ja tapahtuman organisointiin. Tapahtuman rakennus aloittaa uuden vaiheen tapahtuman toteutuksesta. (Vallo & Häyrinen 2016, 189.)

”Hyvin suunniteltu on puoliksi tehty pitää paikkansa myös tapahtumien toteuttamisessa” (Vallo & Häyrinen 2016, 191). Kun suunnittelu on aloitettu riittävän ajoissa, pystyvät kaikki projektiryhmän jäsenet osallistumaan ajattelutyöhön ja todennäköisemmin kaikki tapahtuman vaiheet on otettu huomioon paremmin. Myös ne asiat, jotka helposti unohtuvat tai mihin tapahtumapäivänä voidaan kompastua. Suunnittelussa pitäisi pystyä ajattelemaan tapahtumaa kokonaisuutena alusta loppuun, kuinka se tapahtuisi oikeasti, eli luoda tapahtuman palvelupolku. (Vallo & Häyrinen 2016, 191-192.)

3.1.1 Projektipäällikkö

Jokainen tapahtuma vaatii toteutuakseen tiimityöskentelyä, sekä vähintään yhden projektipäällikön. Projektipäällikön tehtävä on johtaa prosessia ja jakaa tietoa muiden tapahtuman tekijöiden välillä. Projektipäällikkö on suurimmassa vastuussa tapahtuman toteutuksesta, sekä siitä, että jokaisella tiimin jäsenellä on hyvä olla, eikä kukaan kuormitu työstä liikaa. Projektipäällikkö toimii sekä fyysisenä että henkisenä johtajana. (Mallen & Adams 2013, 26-27.)

Projektipäällikön tärkeintä tehtävää ei voi toistaa liian usein, sillä se on varmistaa. Varmistaa että suunnitellut asiat toteutetaan sovitusti, varmistaa että äänentoisto on tilattu, varmistaa että aikataulu on kunnossa. Tehtäviin kuuluu myös varmistaa, että jokainen tiimin jäsen tietää oman vastualueensa ja aikataulunsa, jotta kaikki tarvittavat asiat saadaan ajallaan tehtyä. (Vallo & Häyrinen 2016, 267-268.)

3.1.2 Kohderyhmä

Ilman yleisöä ei ole tapahtumaa. Lause kiteyttää hyvin sen, kuinka tärkeä kohderyhmä tapahtumalle on. Kohderyhmän tuntemus on myös tärkeä osa, jotta pystytään toteuttamaan kohderyhmälle soveltuva tapahtuma. Nuorille miehille suunnattu tapahtuma onkin

toteutukseltaan hyvin erilainen, kuin senioreille toteutettu tapahtuma. Kohderyhmä voi muodostua kolmesta pääryhmästä, joita ovat suuri yleisö, rajattu kutsuvierasjoukko sekä avoin kutsuvierasjoukko. (Vallo & Häyrinen 2016, 145.)

Tapahtumaa järjestettäessä on hyvin tärkeää muistaa se, että tapahtuma järjestetään toisille, eli valikoidulle kohderyhmälle, eikä itselle. Jos itse tykkää jalkapallosta ja on järjestämässä jääkiekkoilijoille tapahtumaa, niin välttämättä tapahtuman sisältöön jalkapalloon liittyvät seikat eivät ole niitä parhaimpia. Olipa kohderyhmä mikä tahansa, tärkeintä on toteuttaa tapahtuma aina yhtä laadukkaasti. (Vallo & Häyrinen 2016, 146-148.)

3.1.3 Sisältö

Tapahtumaan kuin tapahtumaan kuuluu aina jotain ohjelmaa ja sisältöä. Sisällön muodostaa teema, ohjelma, asiat ja esiintyjät. (Vallo & Häyrinen 2016, 233.) Hyvässä tapahtumassa ohjelma kulkee jouhevasti eteenpäin sisältäen hetkellisiä kohokohtia ja tapahtuman kulun muutoksia. Nämä kohokohdat ja rytminmuutokset pitävät vieraiden aistit hereillä sekä kiinnostuksen yllä. Vierailta voi olla omat tapahtuman kohokohdat, jotka eroavat muista vieraista. (Catani 2017.)

Yksi tapahtuman hauskeimmista vaiheista on ohjelman suunnittelu ja ideointi. Tässä vaiheessa vilskeimmätkin ideat voivat toteutua, kun mitään ei ole vielä päätetty. Ohjeena onkin, että ideointiin kannattaa pyytää mukaan eri-ikäisiä ihmisiä, joilla on erilaiset lähtökohdat. Esimerkiksi mukaan pyydetty teini voi heittää ilmoille hullunkin idean, josta pienellä jatkokehityksellä voi saada huikean ohjelmanumeron. (Catani 2017.)

Sisällön suunnittelussa ja ideoinnissa kannattaa kuitenkin pitää mukana mielessä tavoite, kohderyhmä, tapahtuman teema, sekä tapahtumatyyppi, ettei lähde suunnittelussa aivan väärille raiteille. Ihanteellinen tilanne sisältösuunnitelmassa on, kun se on johdonmukainen ja siinä on mietitty tapahtuman punaista lankaa kutsuprosessista tapahtuman päätökseen saakka. (Vallo & Häyrinen 2016, 233.)

Tapahtuman teema on tapahtuman ydin ja hyvässä tapahtumassa ohjelma, visuaalisuus sekä kutsu noudattaa valittua teemaa. Teeman tarkoitus tapahtumassa on luoda tunnelmaa, tai vahvistaa tiettyä brändiä vieraiden silmissä. Teema voi olla tyyliltään esimerkiksi kantaa ottava tai leikittelevä. Usein vaikka Halloween-juhlat ovat teemaltaan leikitteleviä, joissa pukeudutaan juuri teeman mukaisesti. (Vallo & Häyrinen 2016, 235-236.)

Asia- ja viihdetapahtuman, eli yhdistelmä tapahtuman sisältöön voi kuulua myös aktiviteetit. Aktiviteetit tuovat tapahtumiin tekemistä ja elämyksellisyyttä, joihin vieraat voi halutesaan osallistua. Tärkeää olisikin muistaa, että pitäisi aktiviteetit vapaaehtoisena, jotta kenellekään ei tulisi pakonomaista tunnetta osallistua vasten tahtoaan. Aktiviteetit ovat tapahtumaan hyviä, sillä niissä vieras voi kokeilla mahdollisesti jotain uutta, jota ei ole ennen kokeillut, mitä seuraa tapahtumasta jäävä positiivinen muistijälki. Tietenkin aktiviteettien on tärkeä soveltua tapahtuman teemaan. (Vallo & Häyrinen 2016, 254-255.)

Tapahtumien elämyksellisyydestä puhutaan paljon, ja aktiviteetit usein valjastetaan elämykseksi. Haasteena kuitenkin on se, että jokainen vieras kokee elämyksen eri tavoin. Hyvänä elämyksen periaatteena pidetään viihdettä, oppimista sekä perusarjesta poikkeamista, joten esimerkiksi tapahtumapaikka ja koristelu voi olla itsessään elämys, joka herättelee vieraan aistimuksia. (Vallo & Häyrinen 2016, 139-140.)

3.1.4 Lupa-asiat

Kun järjestetään tapahtumaa, tulee ottaa huomioon monia lupia ja asetuksia, sekä täytyy tehdä ilmoituksia viranomaisille järjestettävästä tapahtumasta (Vallo & Häyrinen 2016, 180). Viranomaisiin kannattaa olla yhteydessä hyvissä ajoin ennen tapahtumaa, että ehtii toimittaa tarvittavat suunnitelmat heille. He tekevät mielellään yhteystyötä järjestelyissä ja suunnittelussa, mitä kaikkea tulee ottaa konkreettisesti huomioon. Näitä viranomaisia ovat muun muassa Tukes, poliisi, pelastuslaitokset ja kunnan rakennusvalvonta. (Tukes, 1-4.)

Suuren yleisötilaisuuden määritelmä on, että se on kaikille avoin kilpailu, huvitilaisuus, näytös, tai muu näihin rinnastettava tilaisuus. Jokaisella yleisötilaisuudella on oltava järjestäjä, joka on vastuussa kaikesta tapahtumassa tapahtuvista asioista. Yleisötapahtumiin tulee myös nimetä turvallisuusvastaava. Hänen tehtävänsä on tehdä ennakkosuunnittelu, jotta mahdollisimman monelta onnettomuudelta vältyttäisiin, tai edes lievennetään seurauksia. (Vuoripuro 2007, 11-14.)

Ilmoitus poliisille vaaditaan, jos esimerkiksi tapahtumaan on tulossa satoja ihmisiä, tapahtuma järjestetään ulkona yleisellä paikalla tai tapahtumassa on anniskelua. Ilmoituksen tulee sisältää:

- järjestäjän yhteyshenkilön ja vastuuhenkilön kattavat yhteystiedot
- tapahtuman tarkoitus, aikataulu ja esiintyjät
- tapahtumapaikka ja paikan omistajan suostumus
- arvioitu yleisömäärä
- alkamis- ja päättymisaika

- käytettävät rakennelmat ja erityiset välineet
- turvallisuus- ja pelastussuunnitelma sisältäen järjestyksenvalvontasuunnitelman ja järjestyksenvalvojien tiedot.
- tiedot vastuuvakuutuksesta
- tieto anniskelusta, avotulesta tai musiikin esittämisestä
- liikennejärjestelyiden suunnitelma

(Poliisi 2016.)

Tapahtumaturvallisuuden osa-alueet voidaan jakaa neljään eri lohkoon, joita ovat suojaus- ja hallintakeinot, riskien hallinta, varautuminen muutoksiin sekä mitattavuus ja kehittäminen. Nämä määrittävät tapahtuman luonteen ja laajuuden turvallisuuspuolelta katsottuna. Mitä suurempi ihmismassa tapahtumassa on, sekä kuinka vaarallinen tapahtuma on ennakkoon, määrittävät tapahtuman vaativuuden. Mitä vaativampi tapahtuma, sitä enemmän täytyy asioita ottaa huomioon ja tehdä kattavampi turvallisuussuunnitelma. (Tukes 2019, 3-8.)

3.2 Toteutusvaihe

Tapahtuman toteutusvaiheen koittaessa kaikki suunnittelu ja aiemmin tehty työ konkretisoituu itse tapahtumaan. Toteutusvaiheen voi eritellä kolmeen eri vaiheeseen, jotka ovat rakennusvaihe, itse tapahtuma sekä purkuvaihe. Näistä rakennusvaihe määrittää viimeisenä vaiheena sen, että itse tapahtuma sujuu aiemmin tehtyjen suunnitelmien mukaan. (Vallo & Häyrinen 2016, 198.)

3.2.1 Rakennusvaihe

Rakennusvaiheen suunnittelu on yhtä tärkeä, kuin tapahtuman teeman ja sisällön suunnittelu. Missä vaiheessa mitkään tavarat voi tuoda, minkä asioiden täytyy olla valmiina ennen kuin voi jatkaa seuraavaan vaiheeseen. Esimerkiksi lavalle ei voi asentaa äänentois-toa ennen kuin itse lava on pystytetty. Suositeltavaa on myös pitää mielessä, että usein rakennusvaihe vie ajallisesti puolet enemmän, kuin purkuvaihe. (Vallo & Häyrinen 2016, 199-200.)

Rakennusvaiheen ollessa valmis tai melkein valmis, on suositeltavaa järjestää vähänkin isommassa tapahtumassa kenraaliharjoitus ohjelman läpiviemiseksi. Hyvä puoli kenraaliharjoituksessa on, että sen jälkeen pystyy vielä tekemään tarvittavia muutoksia ohjelmaan, sekä samalla tarkastamaan että tekniikka toimii kuten halutaan. (Vallo & Häyrinen 2016, 200-201.)

Tekniikan toimivuus tapahtumassa on ehdotonta, sillä jos tekniikassa jokin pettää, kuten ääni tai sähköä ei saa tarpeeksi suurta määrää kerralla, se latistaa tunnelmaa ja antaa vieraille huonon kuvan. Näiden varalle täytyy olla jokin varasuunnitelma, jos tekniikka pettää. Suositeltavaa on tekniikan osalta käyttää ammattilaisia tekijöitä, vaikka muuten tapahtuma olisikin itse tuotettu. (Vallo & Häyrinen 2016, 208-209.)

3.2.2 Itse tapahtuma

Itse tapahtuma alkaa siitä hetkestä, kun kaikki on valmista vieraita varten. Tapahtuma on suunnittelussa aikataulutettu hetki hetkeltä, ohjelmanumerot ja mahdolliset puheet toimivat kohokohtina aikataulussa, josta vieraat pystyvät helposti seuraamaan, että missä mennään. (Catani 2017.)

Hyvällä tapahtumalla on selkeä aloitus ja lopetus, kaikki muu siinä välissä tapahtuu aikataulun mukaan. Aikataulun tekeminen toteutetaan usein tapahtumatyyppin mukaan, sillä jos tapahtumassa on tarkoitus verkostoitua, niin ohjelmantäyteinen aikataulu ei anna siihen mahdollisuutta. Etenkin viihdetapahtumissa on otettava huomioon esiintyjät ja esitysten pituudet. Jos esiintyjä tulee putkeen toisensa jälkeen, se ei anna kävijöille mahdollisuutta hengähtää ja seurustella. (Vallo & Häyrinen 2016, 201-204.)

Tapahtuman aikana ei enää aleta suunnittelemaan uutta tai vaihtamaan tehtyjä päätöksiä. Etenkin tapahtuman tuottajalle itse tapahtuma on enää pienten yksityiskohtien hiomista, seuraamista että kaikki sujuu hyvin sekä tunnelmasta nauttimista. Jokaisella työntekijällä on tapahtumassa oma roolinsa ja aikataulunsa, jota he noudattavat. Hyvin suunnitellun tapahtuman pitäisi rullata lähes itsestään alusta loppuun saakka. (Catani 2017.)

3.2.3 Purkuvaihe

Tapahtuman jälkeen tulee luonnollisesti purkuvaihe, jossa tapahtuma tila puretaan ja siivotaan. Purkuun on hyvä olla myös oma järjestys, kuten rakentamiseenkin. Se nopeuttaa sekä selkeyttää työskentelyä, ettei aleta purkamaan lavaa ennen kuin äänentoistolaitteet ja valot ovat sieltä pois. Vieraiden tulee myös poistua paikalta, ennenkö purku aloitetaan. Muuten heille voi tulla tunne, että pitää lähteä nopeasti, jotta työntekijätkin pääsevät kotiin. Vieraita ja kävijöitä täytyy kunnioittaa, että he tulivat tapahtumaan. (Catani 2017.)

3.3 Tapahtuman jälkeen

Tapahtuman jälkimarkkinointivaihe on n. 15% koko tapahtuman työstä. Yksinkertaisesti se on jonkinlainen muistaminen osallistujia kohtaan, esimerkiksi jonkin materiaalin, kuten

kuvien tai kiitoskortin toimitus. On myös tärkeä muistaa kiittää tapahtuman työvoimaa, jotka ovat olleet mukana järjestelyissä, sillä heidän työllään tapahtuma pystyttiin toteuttamaan. Jälkimarkkinointiin kuuluu myös palautteen keräys ja sen läpikäynti. Luotettavimman palautteen saa, kun se kerätään sekä kävijöiltä, että tapahtumaorganisaatiolta. Keräystä palautteesta organisaatio koostaa yhteenvedon, jota on hyvä käydä läpi yhteisessä palaverissa tapahtuman jälkeen. Sen pohjalta on hyvä aloittaa seuraavan tapahtuman suunnittelu, jos tapahtuma on perinteikäs vuoden välein järjestettävä. (Vallo & Häyrynen 2016, 220-221.)

Palautteen keräämisen merkitys tapahtumassa on suuri, sillä ilman palautteen keräystä, ei välttämättä saada tietää onko esimerkiksi tavoitteisiin päästy, tai ovatko kävijät kokeneet tapahtuman sellaisena kuin on haluttu. Palautteen keräämisen voi hoitaa monella tavalla, kirjallisesti itse tapahtumassa, sähköisesti palautelomakkeella tai puhelinsoitolla jälkikäteen. Kirjallinen tapahtumassa kerätty palaute kannattaa kerätä vasta tapahtuman loppusuoralla, ettei se keskeytä tai latista tapahtumaa. Palautelomakkeeseen kannattaa kysymykset miettiä hyvin tarkasti, että saadaan tavoitteita tukevaa palautetta. Usein palautteen antaminen koetaan isoksi kynnykseksi, joten palautteen antaminen kannattaa tehdä helpoksi. Lyhyt kysely, selkeät kysymykset, nimetön vastaus tai arvottu palkinto vastanneiden kesken mahdollistaa suuremman vastausmäärän. (Vallo & Häyrynen 2016, 224-227.)

4 Onnistunut tapahtuma

Tapahtuman onnistumista voi arvioida monelta kantilta. Onko ihmisillä ollut hauskaa, onko tapahtuma sujunut hyvin ohjelman ja tunnelman osalta, ovatko käytännönjärjestelyt suju-neet moitteettomasti? Nämä kertovat esimerkkeinä siitä, kuinka tapahtumaa voi arvioida, onko se onnistunut. Onnistunut tapahtuma on myös muutakin, kuin arvioitu tulos. Siihen vaikuttaa esimerkiksi tapahtumaryhmän johtaminen projektin aikana sekä heidän sisäinen viestintänsä. (Catani 2017.)

4.1 Projektiryhmän johtaminen

Ihmisten johtaminen on yksi vaikeimmista projektipäällikön tehtävistä, etenkin tapahtumis-sa, joissa hyödynnetään talkoolaisia ja vapaaehtoisia, niin heidän motivaationsa ylläpitä-minen on haastavaa. Jos he kokevat työn tylsäksi tai jokin asia ei miellytä, ei heillä ole pakkoa tulla seuraavana päivänä töihin. Yksi tärkeimpiä taitoja onkin osata innostaa ja motivoida heitä koko projektin ajan, jotta onnistuneeseen lopputulokseen päästään. (Van der Wagen & White 2010, 188.)

Kommunikointi on olennainen osa projektipäällikön toimia. Täytyy osata jakaa omaa ener-giaansa muihin, sekä omata hyvät sanalliset ja sanattomat kommunikointitaidot. Töiden jakaminen kuuluu myös hänen tehtäviinsä. Nämä kaikki muodostavat kokonaisuuden, joka sujuessaan helpottaa projektipäällikön sekä muiden työskentelyä ja mahdollistaa tapahtuman onnistumisen. Kun projektipäällikkö osaa delegoida tehtäviä muille työryhmän jäsenille selkeästi kommunikoiden, helpottuu hänen sekä muiden työnsä. Projektipäällikkö ei kuluta itseään loppuun, eikä hänen tarvitse kertoa monesti samaa asiaa työryhmälle, kun he ymmärtävän selkeän viestin. Projektipäällikkö toimii myös esikuvana muille työntekijöille. (Van der Wagen & White 2010, 188.)

4.2 Sisäinen viestintä

Kun projektipäällikkö delegoi tehtäviä muille työryhmän jäsenille, sitä kutsutaan myös si-säiseksi viestinnäksi. Sisäinen viestintä on myös työryhmän kommunikointia johdon kans-sa. Toimiva sisäinen viestintä lähtee projektipäälliköstä ja sovitusta viestintätavoista. Hy-vin toteutetussa tapahtumassa sovitaan alussa työryhmän keskeiset viestintätavat, esi-merkiksi WhatsApp tai sähköposti, jossa jaetaan informaatiota tapahtumaan liittyen. (Van der Wagen & White 2010,188-189.)

Sisäisellä viestinnällä varmistetaan se, että jokainen tietää tapahtumaa tehdessä oman vastualueensa sekä tehtävänsä. Toimivan ja selkeän viestinnän tavoite on helpottaa

työskentelyä ja pitää kaikki kärryillä järjestelyistä. Tällöin projektipäällikön ei tarvitse käyttää aikaa kertoakseen jokaiselle erikseen asioita, ja vielä mahdollisesti useampaan kertaan. (Catani 2017.)

4.3 Strategiset kysymykset

Onnistunut tapahtuma on monen eri osa-alueen yhteen nivottu toimiva kokonaisuus. Se on monen pienen tekijän summa, mutta suurempana kokonaisuutena pitää osata vastata strategisiin- ja operatiivisiin kysymyksiin, ennen kuin alkaa edes suunnittelemaan tapahtumaa. Nämä kysymykset toimivat pohjana kaikelle tapahtuman tuottamiseen liittyvälle työlle. Strategiset kysymykset ovat miksi, kenelle ja mitä. (Vallo & Häyrinen 2016, 121.)

Ensimmäisen kysymyksen, miksi, tarkoitus on luoda tapahtumalle tavoite. Jos osaa vastata kysymykseen, miksi tapahtuma järjestetään, niin sillä on jokin tavoite, johon halutaan päästä. Tapahtumaa harvoin kannattaa järjestää vain huvin vuoksi. Toinen kysymys, kenelle, määrittelee puolestaan sen mikä on tapahtuman segmentti, eli kohderyhmä. Kysymyksen tarkoitus on rajata kohderyhmää, jotta saadaan heille yksilöllisempi ja henkilökohtaisempi tapahtuma. Viimeinen strateginen kysymys, mitä, on laajin kolmesta. Sen tarkoitus on antaa lähtökohdat suunnittelulle, että millainen tapahtuma järjestetään, minkä tyyppinen tapahtuma, sekä missä ja milloin. (Vallo & Häyrinen 2016, 121-123.)

Strategisten kysymysten tarkoitus on synnyttää tapahtumalle idea, jonka ympärille tapahtuma tuotetaan. Näitä kysymyksiä kannattaa miettiä suunnittelu- ja toteutusvaiheessa, jotta tapahtumasta tulee yhdenmukainen, eikä siinä ole toisistaan irrallisia palasia. Kysymykset luovat tapahtumalle punaisen langan. (Vallo & Häyrinen 2016, 123.)

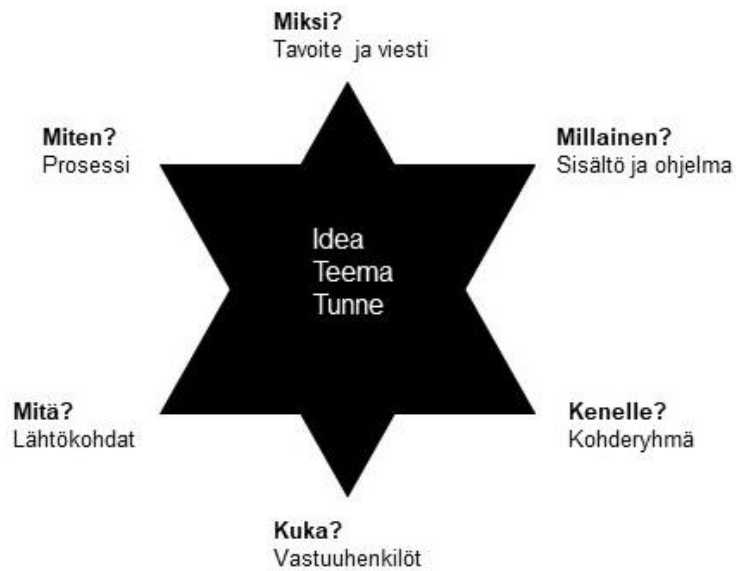
4.4 Operatiiviset kysymykset

Kuten strategisia kysymyksiä, operatiivisia kysymyksiä on myös kolme, miten, millainen, kuka. Kysymys miten vastaa siihen, että miten tapahtuma on tarkoitus toteuttaa laaditun tavoitteen saavuttamiseksi. Toisella kysymyksellä, millainen, halutaan määrittää tapahtuman sisältö ja ohjelma. Otetaanko tapahtumaan esiintyjä, tai kuka on juontaja. Tähän kysymykseen vaikuttaa eniten strategiset kysymykset, sillä sisältöä suunniteltaessa on hyvä tuntee tapahtuman kohderyhmä. Viimeisen operatiivisen kysymyksen kuka, tarkoitus on valita tapahtumalle vastuuhenkilö tai -henkilöt, jotka vastaavat toteutuksesta. (Vallo & Häyrinen 2016, 125-126.)

Jos strategisten kysymysten tarkoitus oli synnyttää idea, niin operatiivisten kysymysten tarkoitus on luoda tapahtumalle toteutusmalli, joka auttaa merkittävästi suunniteltaessa

toteutusvaihetta. Näihin kysymyksiin vastaaminen mahdollistaa paremmin onnistuneen tapahtuman. Kuten kuviossa 1. on nähtävissä, ne luovat yhdessä kuusi kysymystä, joihin vastaaminen tuo syvempää ymmärrystä tekemiseen, että miksi tehdään ja kuinka tehdään. Tätä kutsutaan Onnistuneen tapahtuman malliksi. Kysymykset auttavat myös seuraamaan punaista lankaa toteutuksen aikana. (Vallo & Häyrinen 2016, 127.)

Kuvio 1. Mukailtu kuvio Onnistuneen tapahtuman mallista (Vallo & Häyrinen 2016, 128.)

5 Palloliitto toimeksiantajana

Opinnäytetyön toimeksiantajana toimii Suomen Palloliitto. Palloliitto on perustettu vuonna 1907 ja toimii suomalaisen jalkapallon ja futsalin kattojärjestönä, vastaten kaikesta maan lajitoiminnasta ja sen kehittamisestä. Palloliitto on myös Kansainvälisen Jalkapalloliiton FIFA:n, sekä Euroopan Jalkapalloliiton UEFA:n jäsen. Suomalaisista lajiliitoista Palloliitolla on suurin harrastajamäärä, yli 140 000 rekisteröityä pelaajaa. Nämä pelaajat tulevat lähes 1000 jäsenseurasta ympäri Suomen. (Palloliitto.)

Suomen Palloliitto piti liittokokouksen Tampereella huhtikuussa 2016, jossa hyväksyttiin toimintastrategia vuosille 2016-2020. Toiminta-ajatus ”Jalkapalloa jokaiselle” kiteyttää kaikki arvot, joita liitolla on, iloisuus, luotettavuus, menestys ja yhteisöllisyys. (Palloliitto.)

5.1 Palloliiton tapahtumatoiminto

Palloliitto järjestää vuosittain monia otteluita ja turnauksia nuorisotasolla, mutta tärkeimpinä tapahtumina on Suomessa pelattavat miesten sekä naisten A-maaottelut. Tapahtumatoimista kokonaisvastuussa on Jeannette Good, tapahtumatoiminnon päällikkö. Kuitenkin miesten maaotteluista päävastuussa ovat Kalle Marttinen ja Antti Vanhala. (Palloliitto.)

Palloliiton toimintasuunnitelman 2020 (2019) mukaan tavoitteena on kehittää ottelutapahtumien kävijäkokemusta kokonaisvaltaisesti. Panostus kohdistuu etenkin ennen ottelua saataviin palveluihin, sekä lisäämällä tapahtumapaikan ohjeisohjelmaa ja viihtyvyyttä. (Palloliitto 2019, 11.) Täten tapahtumatorit ovat perusteltuja valintoja toteuttaa ottelutapahtumiin.

5.2 A-maaotteluiden katsojamäärät

On tiedetty jo pitkään, että ihmiset kokevat urheiluseuroja ja yleisesti joukkueita kohtaan suurempaa uskollisuutta kuin esimerkiksi kulutustuotteita kohtaan. Tunneside on paljon suurempi ja vahvempi, sillä vertauksena kenkien merkkiä saatat vaihdella, mutta kannattava joukkue pysyy mukana elämässä. Nämä seurat ja joukkueet ovat brändejä. (Auvinen & Kuuluvainen 2017.)

Suomen jalkapallomaajoukkueen eli Huuhkajien pelien katsojamäärät ovat nousseet huomattavasti vuonna 2019. Huuhkajien pelejä ei lähivuosina ole myyty loppuun, mutta kuitenkin vuonna 2019 kaikki viisi kotiottelua olivat loppuunmyytyjä, kolme niistä Tampereella, yksi Turussa ja yksi Helsingissä. Esimerkiksi vuonna 2019 kolmen Tampereen ottelun yleisökeskiarvo oli 16 186 katsojaa peliä kohden. Vertailuna vuonna 2018 kolmen

Tampereen ottelun yleisökeskiarvo oli 8 282 katsojaa peliä kohden. Vuodessa katsojakeskiarvo nousi lähes kaksinkertaiseksi. Täytyy toki huomioida, että yksi vuoden 2018 otteluista oli harjoitusottelu. Yleisömääriä vuonna 2019 olisi voinut nostaa se, että Helsingin Olympiastadion olisi ollut käytössä, eikä remontissa. (Vanhala 31.3.2020.)

6 Työn tavoite

Opinnäytetyön päätavoitteena oli luoda tapahtumatorien järjestämisen pohjalta manuaali tapahtumatorien toteutukseen. Manuaali toimii oppaana tapahtumatorien järjestämiseen. Tämän luettuaan, torit pitäisi pystyä toteuttamaan sellaisenaan, ilman erityistä ohjeistusta. Manuaali tehdään toimivuuden ja kokemusten perusteella jatkoa ajatellen. Valmista manuaalia hyödyntäen tapahtumatorien järjestäminen helpottuu, sillä tulevaisuudessa tapahtumatorit on tarkoitus järjestää Helsingin Olympiastadionilla remontin valmistuttua.

Tapahtumatorien avulla tuodaan lisäarvoa ottelutapahtumiin, jotta niistä tulisi kokonaisvaltaisempia kokemuksia oheispalveluineen. Monipuolisemmat ottelutapahtumat puolestaan nostavat ja tuovat suomalaista jalkapallokulttuuria enemmän esille. Nämä perustelevat päätavoitteen tarpeellisuutta, kun torien järjestämiseen on valmis manuaali. Tämän myötä torien järjestäminen helpottuu.

Tavoitteen saavuttamiseksi järjestettiin neljä tapahtumatoria Suomen miesten jalkapallo-maaotteluihin, jotka pelattiin EM-karsintoina vuoden 2020 kisoihin. Nämä neljä tapahtumatoria toimivat pohjana ja testinä toimivan manuaalin luomiseen, johon on kokemusten ja toimivuuden perusteella koottu hyväksi todettuja asioita. Hyvällä manuaalilla tapahtumatoireista voi saada jatkuvan toteutuksen aina ennen maaotteluita.

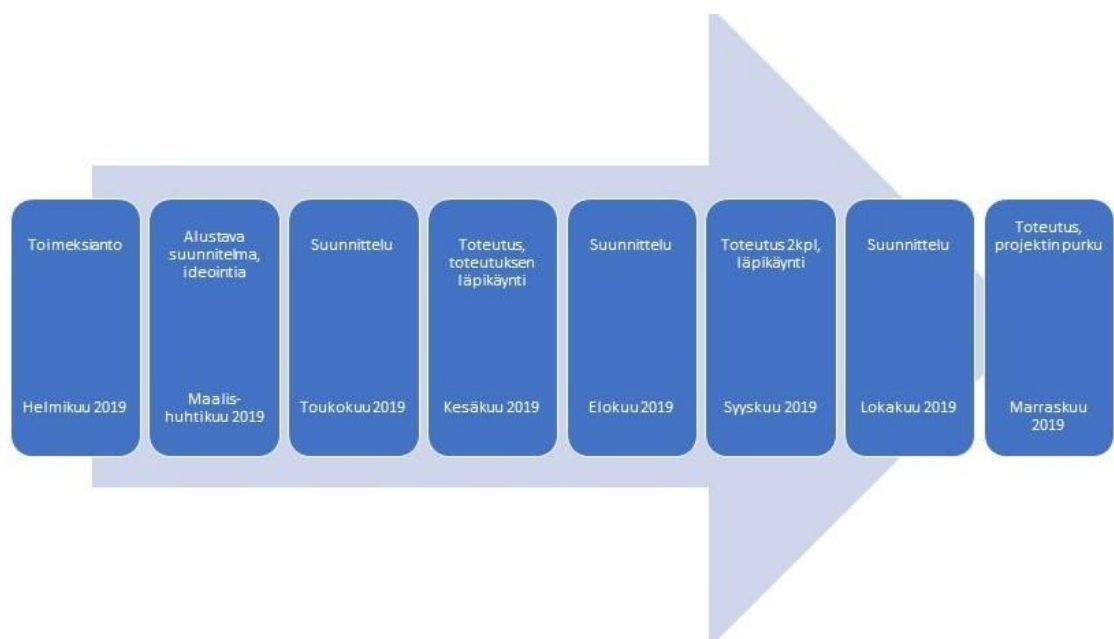
7 Työn vaiheet

7.1 Projektin eteneminen

Työ alkoi omatoimisella yhteydenotolla Palloliittoon helmikuussa 2019, jolloin tiedusteltiin mahdollisuutta toteuttaa opinnäytetyö heille. Maaliskuun Skype-palaverin jälkeen työ virallisesti käynnistyi, jolloin sovittiin pidettäväksi suunnittelupalaveri Huhtikuussa Helsingissä Palloliiton toimistolla. Palaverissa oli mukana Palloliiton tapahtumapäällikkö sekä markkinointipäällikkö. Palaverin tarkoituksena oli ideoida tulevia tapahtumatoreja ja suunnitella toteutustapaa ja konseptia.

Palaverin jälkeen alkoi yksityiskohtaisempi suunnittelu etätyöskentelynä, kuitenkin toimeksiantajan kanssa oltiin säännöllisesti yhteydessä, että missä mennään. Kaikki ideat ja aikataulut kuitenkin hyväksyttiin toimeksiantajan kanssa. Toukokuu oli pääosin suunnittelua ja aktiviteettien varailua. Yhteydenottoja oli paljon muun muassa yhteistyökumppaneihin ja heidän kanssaan asioiden sopimista. Kun ensimmäinen ottelu 8.6.2019 läheni, niin työmäärä kasvoi ja pienempiä yksityiskohtia tuli ottaa huomioon.

Kesäkuun tapahtumatorin jälkeen pidimme toimeksiantajan kanssa palaverin järjestelyjen sujuvuudesta ja yleisesti tapahtumatorin onnistumisesta, mikä toimi ja mikä ei, pitäen silmällä syksyn tulevia maaotteluita. Kuten kuvioista 2. on nähtävissä, että syksyllä sama kaava toistui, kun maaottelut olivat syyskuussa. Silloin elokuu oli paljon suunnittelutyötä ja asioiden hoitamista. Paljon asioita kuitenkin pystyi hyödyntämään kesäkuun torista, joten pyörää ei tarvinnut keksiä uudelleen.

Kuvio 2. Projektin eteneminen

7.2 Suunnitteluprosessi

Kun alustava suunnittelu alkoi palaverilla huhtikuussa, brainstorming-metodia käyttäen, eli kirjoitimme kaikki ideat ylös, mitä mieleen tuli. Näiden pohjalta päädyimme avonaiseen tapahtumaan, mikä on järjestetty kaikille avoimeksi, myös heille, jotka peliin eivät ole tulossa. Tapahtumapaikaksi valikoitui Ratinan kauppakeskuksen yhteydessä oleva Ratinan aukio. Paikka tapahtumatorin järjestämiselle oli ihanteellinen, koska suurin osa peliin saapuvista ihmisistä kävelee kyseisen aukion läpi stadionin D-porteille, jotka ovat aukion toisessa reunassa. Paikkana tapahtumatori houkuttelee myös muita Ratinan kauppakeskuksessa vierailevia ihmisiä paikalle, kun huomaa suuren massan olevan kyseisellä aukiolla. Täten he voivat innostua tunnelmasta ja mahdollisesti saapua itse seuraavaan otteluun.

Ideointi-palaverissa päädyimme myös ratkaisuun ottaa jokin esiintyjä soittamaan musiikkia torille. Live-esiintyjän vaikutus verrattuna suoratoistopalvelusta soitettavaan musiikkiin on positiivinen, sillä se elävöittää tapahtumaa enemmän sekä luo erilaista tunnelmaa. Päädyimme myös ratkaisuun ottaa juontaja torille, joka mahdollisesti haastattelee vierailijoita sekä yhteistyökumppaneiden pisteiden pitäjiä.

Ideoimme vapaasti myös aktiviteettivaihtoehtoja, mitä olisi mahdollista ottaa torille, jotta siellä olisi jokaiselle jotakin, jalkapalloteemaa hyväksi käyttäen. Näistä kokosimme pitkän listan erilaisia vaihtoehtoja, mutta monia jouduimme sulkemaan pois tilanpuutteen vuoksi. Näiden pohjalta tuli myöhemmin tehdä esittely mahdollisista aktiviteeteista torille.

Tapahtumatorin pyöriminen vaatii myös työntekijöitä eri pisteille. Näiden osalta päädyimme ottamaan vapaaehtoisia Haaga-Helian liikunnanohjaajaopiskelijoita Vierumäeltä. He saivat tapahtumassa työskentelemisestä opintopisteitä, Palloliiton kautta liput otteluun, sekä matkakulut korvattiin.

Tapahtumatoria toteutettiin aiemmin vuonna 2018 alle 19-vuotiaiden EM-kisoissa Vaasassa ja Seinäjoella. Tori oli Seinäjoella yhtäjaksoisesti noin kaksi viikkoa, eli kisojen ajan. Olimme kyseisen torin projektipäällikköön yhteydessä ideoista ja toteutuksesta, jolta saimme hyviä ajatuksia torin toteuttamiseen liittyen.

7.3 Yhteistyökumppanit

Palloliitolla on monia yhteistyökumppaneita, jotka tukevat heidän toimintaansa, sekä itse saavat tärkeää näkyvyyttä. Päätimme myös ottaa heihin yhteyttä, haluaisivatko he osallistua tapahtumatorille. Kriteereinä oli, että heiltä tulee oma piste, jossa on heidän itse tuot-

tamaa materiaalia, sekä jotain aktivoivaa tekemistä. Yhteydenotot hoiti Palloliiton yhteyspäällikkö, Elina Ojala. Yhteydenottojen jälkeen kesäkuun tapahtumatorilla mukana olivat Telia, LähiTapiola, Volkswagen sekä Motonet. Syyskuun toreissa oli mukana myös Elämysmatkat.

7.4 Yhteistyö toimeksiantajan kanssa

Toimeksiantajan kanssa tehtiin tiivistyä yhteistyötä läpi projektin. Etätyöskentelyn takia säännöllinen yhteydenpito puheluilla tai Skype-palavereilla varmisti sen, että kumpikin osapuoli on ajan tasalla. Nopeammat selvitettävät asiat hoituivat WhatsAppin kautta.

Pääosa torien suunnittelutyöstä tuli hoidettua itse, mutta kaikki ehdotukset ja valinnat tuli hyväksyttävä Palloliiton kautta. Kuitenkaan tapahtumatorien budjetista ei tarvinnut vastata, sillä kaikki laskelmat hoituivat heidän kauttaan. Myös torien markkinoinnin hoiti Palloliitto, jolloin tehtävänä oli vain toimittaa markkinoinnille torin sisältö, aktiviteetit sekä aikataulu. Tästä syystä työn kirjallisuuskatsauksesta on jätetty pois tapahtuman markkinointi, sekä budjetti osiot.

7.5 Tapahtumatorien sisältö

Tapahtumatorien sisältö hieman vaihteli neljän torin välillä. Tässä kappaleessa on eroteltu torit toisistaan, lajittelemalla ne kesäkuun ja syyskuun toreiksi, sillä niissä toteutuspaikka sekä sisältö oli lähes samanlainen. Marraskuun tori on erikseen, sillä toteutuspaikka ja sisältö on eri verrattuna aiempiin.

7.5.1 Kesäkuun ja syyskuun tapahtumatorit

Kesäkuun tapahtumatori järjestettiin 8.6 Tampereella. Kyseessä oli ensimmäinen tapahtumatori, joten suunnittelua ja valmistelua oli tässä torissa eniten. Ensimmäisiksi aktiviteeteiksi varmistui yhteistyökumppaneiden aktiviteetit. Telia oli mukana tarkkuuspotkupisteellä, jossa tarkoitus oli osua pienellä pallolla eri kohteisiin. Heiltä tuli myös muutama myyjä myymään yhteyksiä. LähiTapiola oli mukana uudenaikaisella subsoccer -pelillä, jossa pelataan istumajalkapalloa. Volkswagenilta tuli puolestaan näyttille futisauto, joka on teipattu jalkapallokuosiin. Auto on tarkoitettu helpottamaan seuran kyydityksiä, jotta lapsia saadaan harjoituksiin ja peleihin vaivattomammin. Nyt torilla sen sisällä oli suuri määrä palloja, joiden määrä tuli arvata. Motonet oli mukana etänä, sillä he brändäsivät Freestyle Finlandin pannafootball-häkin omaan värimaailmaan ja logoonsa. Tämä Freestyle Finlandin pannafootball-häkki on yleisestikin mahdollista brändätä yrityksen mukaisesti.

Muiden toimijoiden kautta Palloliiton hankkimana torille tuli esiintymislava ja äänentoisto, joista musiikki soi koko päivän. Kaksi kertaa torin toteuttamisen aikana lavalla esiintyi myös SRD, Suomi Rock Duo soittamassa livemusiikkia. Lavalla suoritettiin päivän aikana myös asiantuntijahaastatteluita juontajan toimesta. Torilla esiintyi myös Freestyle Finlandin jäseniä, jotka pitivät taitavia freestylejalkapallo esityksiä yleisölle. Heidän kauttaan torille tuli myös aiemmin mainittu pannafootball-häkki. Tapahtumatorilla koko ajan käytössä oli myös kasvomaalauspuiste, jossa sai Suomen väreissä koristaa omia kasvojaan. Pienemmille lapsille oli futispomppulinna, jossa saivat purkaa energiaansa. Tietenkin myös Palloliiton fanituotemyyntikoju oli yksi suosituimpia kohteita päivän aikana.

Syyskuun tapahtumatorit toteutettiin hyvin toimineella samalla kaavalla. Pieniä eroja torien välillä oli, sillä Volkswagenilla ei ollut pallojen määrän arvailua, vaan heiltä oli jakotavaran huiveja. LähiTapiola ei ollut syyskuun toisessa maaottelussa mukana ollenkaan. Uutena pisteenä syyskuulle tuli Elämymatkat, joilla oli kilpailu ja arvontapiste. Myös jalkapallopöytä muistuttava Teqball-pöytä oli uusi hankinta.

Mukana on aikataulu, joka toimi meidän sekä juontajan apuna päivän ajan. (Liite 1.)

7.5.2 Marraskuun tapahtumatori

Marraskuun tapahtumatori toteutettiin 15.11 Telia 5G Areenan vieressä olevalla Saharan jalkapallokentällä. Isompi tila avasi aktiviteettien kohdalla enemmän ovia, joita pystyi toteuttamaan. Haasteena tälle torille oli se, että Kansalaistorilla Helsingissä järjestettiin suuri kisakatsomo, johon oli odotettavissa paljon ihmisiä katsomaan peliä isoilta näytöiltä. Tämän kisakatsomon vuoksi muutama yhteistyökumppani koki järkevämmäksi mennä kyseiselle torille mukaan, sen sijaan että olisivat tulleet tapahtumatorille stadionin läheisyyteen.

Yhteistyökumppaneista tapahtumatorille mukaan lähtivät Volkswagen samaisella futisautolla ja kaulahuivien jakamisella kuin aiemmin. LähiTapiola oli puolestaan jakamassa heijastimia, mitkä olivat tärkeitä ihmisten poistuessa stadionilta pimeään iltaan.

Palloliiton puolesta torille tuli kuvausseinä, jossa pelaajien kasvojen tilalle pystyi laittamaan omat kasvonsa kuvaa varten. Myös aiemmista toreista tuttu fanituotemyyntikoju löytyi torilta yhtä suosittuna kuin aiemmin. Torilla oli jälleen myös lava, jossa asiantuntijahaastattelut suoritettiin, sekä SRD esiintyi. Freestyle Finland oli mukana esityksillään ja pannafootball-häkillä tällä kertaa ilman brändäystä. Uutena tuotteena heillä oli tarkkuuspotkuverkko, joka kiinnitettiin maaliin ja kulmissa oli aukot laukauksia varten. Kasvomaalustelulta ja Teqball-pöytä toimi samaan tapaan kuin Tampereen toreissa. Uusina aktivi-

teetteina marraskuun torille hankimme pienet maalit vapaata pelailua varten, futisbiljardin ja ilmatäytteisen kaukalomaisen jalkapallokentän. Etenkin ilmatäytteinen jalkapallokenttä oli nuorempien suuressa suosiossa.

7.6 Toteutusvaiheet

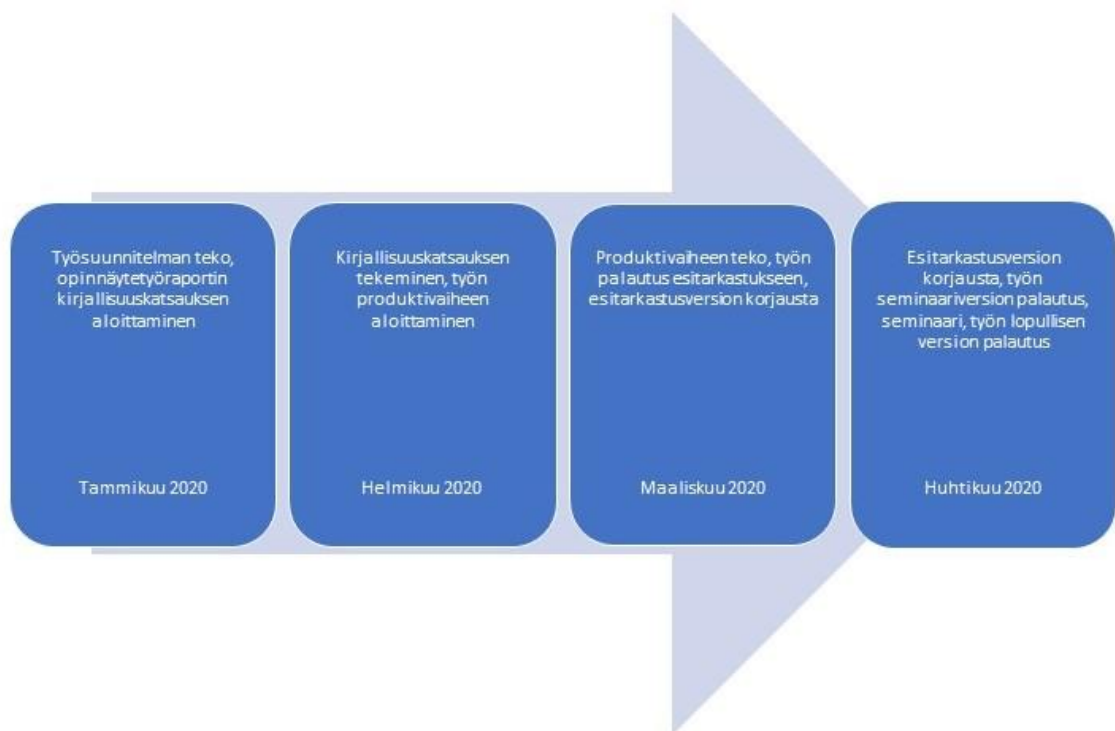
Toteutusvaiheet tapahtumatoreissa kestivät jokaisessa kaksi päivää. Ottelua ja tapahtumatoria edeltävänä päivänä oli paikan päällä käytännönasioiden hoitamista. Sillä esimerkiksi Tampereen tapahtumatoreille lava tuli jo edeltävänä päivänä. Myös sähkösaantipaiikat varmistettiin päivää ennen Ratinan kauppakeskuksen huoltomiehen kanssa. Edeltävänä päivänä oli myös tavaroiden, kuten pomppulinnan ja teltojen noutamista. Muutoin kyseinen päivä oli vielä yhteistyökumppaneiden kanssa viestittelyä ja muiden akuuttien asioiden hoitamista.

Tapahtumapäivänä tapahtumatorin tuli olla täysin valmiina vähintään 30 minuuttia ennen torin aukeamista. Täten rakentaminen aloitettiin 3 tuntia aiemmin. Vapaaehtoiset saapuivat torille auttamaan teltojen pystytyksessä ja järjestelyissä, myös yhteistyökumppanit tulivat aiemmin valmistelemaan pisteitään. Kun tapahtumatori käynnistyi ja musiikki alkoi soida, niin kaikki meni eteenpäin omalla painollaan. Tapahtuman suunnittelu ja toteutus oli onnistunut, kun projektipäällikkönä sai vain nauttia tunnelmasta ja hoitaa vapaaehtoisten lyhyet tauotukset.

7.7 Opinnäytetyöraportin vaiheet

Itse opinnäytetyöraporttia alettiin tekemään vuoden 2020 puolella, kun tapahtumatorit olivat jo toteutettu. Prosessi alkoi työsuunnitelman tekemisellä, jossa kerrotaan, kuinka työ aiotaan tehdä. Työsuunnitelmassa otettiin huomioon se, että tapahtumatorit olivat toteutettu ennen raportin kirjoittamista. Suunnitelmassa avattiin myös aikataulua (Kuvio 3.), jonka mukaan raportti tehtiin.

Työ alkoi kirjallisuuskatsauksen tekemisellä, johon on kasattu tapahtuman järjestämisen teoriaa. Kirjallisuuskatsaus oli kirjoittamisen aikaa vievin vaihe, kun piti kirjoittaa lähteistä teoriaa työhön. Kirjallisuuskatsauksen jälkeen siirryttiin vaiheeseen, jossa kerrotaan projektin vaiheista ja tuotoksesta. Etenkin projektissa tapahtumatorien toteutuksen vaiheilla oli suuri merkitys itse tuotoksen, eli manuaalin luomiseen. Manuaali luotiin näiden vaiheiden pohjalta maaliskuussa. Huhtikuussa puolestaan on seminaarivaiheen palautus, sekä itse opinnäytetyöseminaari. Seminaarissa työ esitellään ohjaavalle opettajalle, sekä harkkaille opiskelijoille. Erinäiset työn vaiheet ja palautukset veivät yhteensä noin neljä kuukautta.

Kuvio 3. Opinnäytetyöraportin eteneminen

8 Työn tulos

8.1 Manuaali

Tapahtumatorien pohjalta tehty manuaali (Liite 4.) on tehty vaihe vaiheelta yksinkertaiseen ja tiiviiseen muotoon. Manuaalissa on eritelty kolme tapahtumajärjestämisen osaluuetta, suunnittelu-, toteutus- sekä jälkivaihe. Suunnitteluvaihe koostuu ennen tapahtumaa toteutettavista asioista, toteutusvaihe sisältää tapahtumapäivän toimenpiteet ja jälkivaihe puolestaan tapahtuman jälkeiset asiat. Manuaalin tarkoitus on koota järjestämiseen liittyvät asiat yhteen, ja auttaa tekijää torien toteutuksessa. Manuaalin ansiosta tapahtumatorit voi toteuttaa sellainenkin henkilö, joka ei ole niitä aiemmin järjestänyt. Manuaali on tehty omien kokemusten ja toimivuuden perusteella.

Manuaali toimitetaan toimeksiantajalle pdf-muodossa. Manuaalin on tarkoitus tulla käyttöön tuleviin tapahtumatoreihin. Siihen voi ajan myötä tehdä myös muutoksia, jotta se vastaa nykyhetkeä. Etenkin, jos jatkokehitysideoita kohdasta 8.2 tulee käytäntöön, niin päivittäminen on suotavaa.

Kuten Vallo & Häyrinen (2016, 191) toteaa, niin tapahtuman suunnitteluvaihe on työläin ja pisin vaihe, johon kannattaa varata aikaa. Tämä on myös huomattavissa manuaalista, jossa suunnitteluvaiheessa on monia hoidettavia asioita ja huomioitavia kohtia. Suunnitteluvaihe olisi hyvä aloittaa 1,5-2 kuukautta ennen tapahtumatoria, jotta saa mahdollisimman laadukkaan lopputuloksen. Myös aktiviteettien varaus kannattaa tehdä mahdollisimman ajoissa, että esimerkiksi futisbiljardia ei keretä varaamaan muualle.

Tärkeimpänä itse tapahtumatorilla on sisältö. Se tulee ottaa isosti huomioon suunnitteluvaiheessa. Se on ydinasia, mikä näkyy eniten kävijöille ja mitä eniten pystyy kehittämään. Tapahtuman sisällön pitää olla jatkumoa teemalle, sekä hyvänä näkökulmana pidetään yleisön osallistamista (Kinnunen 3.3.2017). Tätä haluttiin painottaa sisällön suunnittelussa, että torilla olisi mahdollisimman paljon toiminnallisia aktiviteetteja tietenkin jalkapallo-temaa käyttäen. Yhteistyökumppaneiden osallistumiseen ei itse juurikaan voi vaikuttaa, mutta heidän osallistuessaan on hyvä pyytää heiltä toiminnallista aktiviteettia pisteelleen.

Palloliiton väki auttaa monessa vaiheessa, sillä esimerkiksi markkinointia ei itse tarvitse hoitaa. Täytyy vain toimittaa tarvittavat materiaalit, jotta he pystyvät markkinoimaan tapahtumaa. Kuitenkin torille tarvitsee työntekijöitä pyörittämään pisteitä. Tässä on hyödynnetty Haaga-Helian liikunnanohjaajaopiskelijoita Vierumäeltä, joille liikuntatapahtumat kuuluvat

osaksi koulutusohjelmaa. Heidän kanssaan on varmasti jatkossakin mahdollista tehdä yhteistyötä. Näissä neljässä torissa vapaaehtoisia oli neljästä viiteen henkilöä.

Tapahtumatorilla tärkeä osa-alue on aikataulu, kuinka kauan tori on auki, millaisia aikataullisia ohjelmanumeroita se sisältää ja kuinka paljon. Tapahtumien ohjelmassa on hyvä olla kohokohtia sekä rytminmuutoksia (Catani 2017). Meillä ohjelman kohokohtia olivat Freestyle Finlandin sekä SRD:n esitykset, jotka etenkin torien loppuvaiheessa keräsivät porukkaa lavan eteen. Myös asiantuntijahaastattelut kiinnostivat ohjelmassa ihmisiä. Tiedostimme sen, että pelin lähestyessä torille kerääntyy enemmän porukkaa, minkä vuoksi pyrimme lisäämään viimeiselle kahdelle-kolmelle tunnille ohjelmaa. Huomioitavaa oli kuitenkin se, että moni kuuntelee bändiä niin sanotusti taustalla, eikä mene lavan eteen kuin esimerkiksi festarikeikalla. Tähän vaikutti tapahtuman luonne.

Kun toteutusvaihe alkaa, pitää rakentaminen tietenkin tehdä huolellisesti sekä testata ennen tapahtumaa, että kaikki toimii niin kuin pitää. Tapahtuman alkaessa asioiden pitäisi rullata eteenpäin itsestään, etenkin jos suunnittelu on toteutettu huolellisesti (Catani 2017). Tässä manuaalissa ei ole järjestäjälle tämän takia mitään isompaa vastuuta, sillä suurin työ on tehty suunnittelussa, jolloin kaikki pitäisi olla otettu huomioon.

Manuaalissa toistuu usein sana varmistaa. Vallo & Häyrisen (2016, 267-286) mukaan projektipäällikön tärkein tehtävä on varmistaa, ja mahdollisesti tupla varmistaa. Tämä on huomioitu myös manuaalissa, että kaiken varmistus on tärkeä osa suunnittelua ja tapahtuman järjestämistä.

8.2 Jatkokehitys

Tapahtumatorin jälkeen on tärkeä käydä toteutettu tori läpi ja poimia sieltä hyvät ja huonot asiat. Huonoja asioita ensisijaisesti pyritään kehittämään ja parantamaan. Myös kokonaan uusia asioita voi tulla läpikäynnissä esille. Pääasiassa kehitysideat koskevat tapahtumatorien ydintä, eli sisältöä. Tapahtumatoreille kehitysideoita on esimerkiksi ruoan ja juoman saaminen alueelle. Nyt ainoastaan stadionin porttien sisäpuolella on ruokaa myyviä pisteitä, joten jatkokehityksessä tapahtumatorille olisi hyvä saada oma ruokakoju, josta voi ostaa pientä purtavaa ja juomista. Ruokakoju laajentaisi tapahtumatorin palvelutarjontaa.

Toisena kehitysideana tapahtumatoreille voisi olla nimekäs esiintyjä. Nimekäs suomalainen esiintyjä houkuttaisi paikalle varmasti enemmän porukkaa ja siten ihmisten tietoisuus tapahtumatorista kasvaisi. Ohjelmaan pitäisi tästä tehdä muutos, kun esiintyjä tekisi yhden

keikan useamman keikan sijaan. Tämä tulisi huomioida myös torin järjestelyissä ja turvallisuusseikoissa.

Kolmantena kehitysideana olisi palautteen kerääminen tapahtumatoreilta. Mahdollisesti yksi vapaaehtoinen kiertämässä torilla tabletin kanssa voisi toimia. Kysely liittyisi lähtökohteisesti tapahtumatorin sisältöön. Kyselyyn vastattaisiin heti mikä lisäisi vastaajien määrää, sillä jälkikäteen kerättyä palautetta ei usein saada tarpeeksi (Vallo & Häyrinen 2016, 226). Tämä lisäisi myös asiakaskokemusta, kun kävijät ovat palautekyselyn kautta saaneet itse mahdollisuuden vaikuttaa torin sisältöön.

Yleisenä kehityksenä tapahtumatoreille on näyttävyuden lisääminen. Mahdollisuus isompiin ja näyttävämpiin aktiviteetteihin voisi houkutella vielä enemmän kävijöitä torille. Myös jokin yhteisöllisyyttä lisäävä ohjelmanumero, johon kaikki sillä hetkellä torilla olevat osallistuisivat, lisäisi torin vaikuttavuutta. Erityisesti kävijöiden muodostama yhteenkuuluvuuden tunne, sekä yhteisö on merkityksestä ja jotain erityistä (Catani 2017). Tämä nostaisi tapahtuman tunne-elämystä vielä entisestään.

9 Arviointi

9.1 Ratinan tapahtumatorit

Ottelutapahtumien jälkeen puimme parin päivän päästä toimeksiantajan kanssa läpi tapahtumatorien onnistumista ja pohdimme kehitysideoita. Yleisesti pidimme jokaista tapahtumatoria onnistuneena tapahtumana, sillä ihmisiä kävi jokaisella kerralla satoja. Järjestelyistä yhteistyökumppanit olivat kiitelleet selkeää viestintää ja helppoutta lähteä mukaan tapahtumaan. Myös tapahtuman turvallisuuspuoli säästy suuremmilta ongelmilta, sillä järjestyksenvalvojille ei juurikaan tullut töitä.

Arvioimme yhdessä, että yhteistyökumppaneiden pisteet olivat onnistuneita. Niissä oli sopivissa määrin aktiivista sekä esittelypuolta. Näillä pisteillä ei liikaa keskitytty myyntiin, vaan mentiin hauskuus edellä, kuten tapahtuman luonteeseen kuuluu. Myöskin aikataulu oli onnistunut. Ohjelma sisälsi hyvän mittaisia taukoja esityksille, että ihmiset pääsivät esitysten välissä kokeilemaan esimerkiksi Teqball-pöytää tai maalauttamaan kasvoihin Suomen lipun.

Mitä kehityspuoleen tulee, niin Ratinan kauppakeskuksen alue oli hieman pieni toteuttaa mitään suurempaa aktiviteettia. Siellä mentiin ääri rajoilla tilan kanssa, jotta ihmisiäkin mahtui alueella liikkumaan. Kuten kuvasta näkyy (Liite 2.), niin mitään isompaa aktiviteettia ei olisi alueelle mahtunut, kun pelastustie täytyi ottaa huomioon ja jättää vapaaksi aktiviteeteista. Myös stadionin porttien auetessa torin toinen pääty ruuhkautuu, kun ihmiset jonottavat sisäänpääsyä. Tämä puolestaan rajoittaa pisteiden levitystä sinne.

9.2 Telia 5G Areenan tapahtumatori

Marraskuun tapahtumatori oli sisällöltään kaikista onnistunein. Toteutuspaikkana Saharan kenttä mahdollisti paljon isomman tilan käyttöön, kun oli kokonainen jalkapallokenttä alueena. Täten se mahdollisti massiivisempien ja näyttävämpien aktiviteettien hankinnan torille. Torilla vierailijoilta saimme myös palautetta, että kyseisellä torilla on enemmän jokaiselle ikäryhmälle jotakin. Esimerkiksi lapset pelasivat paljon ilmatäytteisellä jalkapallokentällä, kun taas vanhemmat halusivat kokeilla taitojaan futisbiljardissa tai kuinka laukaus osui tarkkuuspotkuverkkoon. Aktiviteettien sijoitteluun tuli myös kiinnittää huomiota, ettei niitä levitä ympäri kenttää ja siten saa näyttämään tilaa autiolta. Päätimme järjestää pisteet tiiviisti, mutta kuitenkin niin, että ihmisillä on tilaa myös oleskella alueella. Loimme tapahtuma-alueelle hahmotelmakartan (Liite 3.), jonka mukaan pisteet alueelle järjestetään. Koimme Ratalta hyväksi sijoittaa pisteet alueen reunoille, jotta keskelle jää oleske-

lutilaa. Siten saa alueen näyttämään myös täydemmältä ja ohikulkijoidenkin kiinnostus herää toria kohtaan.

Marraskuun tapahtumatorista huono puoli oli se, etteivät kaikki mahdolliset yhteistyökumppanit tulleet torille. Samaan aikaan järjestettiin Kansalaistorilla suuri kisakatsomo, johon oli odotettavissa suuri määrä yleisöä katsomaan isoilta näytöiltä peliä. He kokivat järkevämmäksi mennä Kansalaistorille mukaan tapahtumaan, kuin tapahtumatorille.

Marraskuun tori oli merkittävä siinä mielessä, että toimivuutta pystyi testaamaan toisessakin ympäristössä. Näin saimme enemmän näkökulmaa siihen, että millainen tapahtumatori kannattaa jatkossa Olympiastadionille toteuttaa. Olympiastadionin läheisyydessä on myös isompi alue, johon tori on tarkoitus jatkossa järjestää.

9.3 Manuaali

Tapahtumatorien pohjalta tuotettu manuaali toimii hyvänä oppaana tapahtumatorien järjestämiseen. Manuaalin avulla pystyy noudattamaan hyväksi todettua kaavaa, joka toimi aiemmissa toreissa. Manuaalissa on otettu huomioon kaikki järjestämiseen liittyvät seikat todenmukaisesti ja pyritty avaamaan ne selkeiksi. Kuitenkin se on pidetty tiiviinä ja helpolukuisena. Manuaali tehtiin kokemusten ja toimivuuden perusteella, ja sitä noudattamalla pitäisi päästä haluttuun lopputulokseen. Sitä ei kuitenkaan ole vielä käytännössä testattu, joten toimivuutta ei voi vielä sanoa varmaksi. Usein itse produktin tekstissä puhutaan tietylle henkilölle tai kohderyhmälle, eikä yleismaallisesti kuin itse opinnäytetyöraportissa (Vilka & Airaksinen 2003, 65). Tämän takia manuaali on kirjoitettu eri kieliasulla kuin muu opinnäytetyö.

10 Pohdinta

Tämän opinnäytetyön päätavoitteena oli luoda tapahtumatorien pohjalta manuaali tapahtumatorien järjestämiseen. Manuaalin tarkoitus on toimia oppaana tapahtumatorien järjestämiseen ja helpottaa sitä prosessia. Manuaali tulee Suomen Palloliiton käyttöön, sillä tapahtumatoreja on tarkoitus jatkaa tulevaisuudessa. Manuaalia toivottavasti myös hyödynnetään näissä tapahtumatoreissa, sillä se sisältää kaikki työvaiheet ja kohdat, mitä aiemmissa toreissa on ollut.

Alatavoitteina työlle oli tapahtumatorien avulla tuoda lisäarvoa ottelutapahtumiin ja monipuolistaa ottelutapahtumien palvelutarjontaa. Tällä lisäarvoa tuottavalla elementillä puolestaan pystytään tuomaan ja nostamaan suomalaista jalkapallokulttuuria enemmän esille. Mielestäni tavoitteet toteutuivat, sillä manuaalista saatiin luotettava ja todenmukainen. Käytännön toimivuutta ei kuitenkaan vielä olla pystytty todentamaan. Vaarana siinä on se, että torien toteuttaja seuraa manuaalia liian tarkasti, eikä esimerkiksi uskalla tehdä jotain eri tavalla. Tämä voi mahdollisesti estää tapahtumatorien kehityksen, kun ei kokeilla jotain uutta.

Alatavoitteet myös toteutuivat, sillä tällä hetkellä jalkapallon rooli suomalaisessa yhteiskunnassa on nyt suurempi kuin koskaan, kun Suomi on ensimmäistä kertaa mukana miesten tasolla arvokisoissa. Tietenkään se ei ole pelkästään tapahtumatorien ansiota, mutta ne ovat pienenä asiana tässä kehityksessä mukana. Näin pystyy sanomaan, että suomalaista jalkapallokulttuuria on tuotu enemmän esille. Myös tapahtumatorien avulla ottelutapahtumiin lisäarvon tuottaminen voidaan kokea saavutetuksi, sillä torien aktiviteetit olivat runsaalla käytöllä. Suosituimpana pisteenä oli fanituotemyynti, jossa jono oli parhaimmillaan 10 metriä. Myös muut pisteet, kuten pannafootball-häkki ja Teqball-pöytä keräsivät paljon pelaajia päivän aikana. FreestyleFinlandin esitykset keräsivät myös suuren ihmismäärän lavan eteen katsomaan jalkapallotaituruutta.

Tapahtumatoreilla pystyi myös aistimaan hyvän tunnelman musiikin soidessa taustalla ja ihmisten hymyillessä. Myös kasvomaalaustelta kuullut kommentit tukevat väitettä; ”Täällä kyllä pääsee hyvin ottelufiilikseen, kun on näin paljon porukkaa jo ennen peliä paikalla”. Kuten kuvastakin voi huomata (Liite 2.), niin porukkaa tapahtumatorilla oli runsaasti.

Yleisötapahtuman järjestäminen on yleisesti iso kokonaisuus riippumatta tapahtumasta. Tämän opinnäytetyön kirjallisuusosiossa on pyritty tietoisesti rajaamaan tapahtuman järjestämisen teoriaosuutta vain tapahtumatoreja ajatellen. Tämän takia esimerkiksi tapah-

tuman markkinointi sekä tapahtuman budjetti on jätetty kokonaan pois, sillä näihin oli toimeksiantajan puolesta omat vastuuhenkilöt.

Kirjallisuuskatsaukseen olisi voinut laajentaa myös manuaalin tekemistä teorian kannalta, jotta olisi saatu tarkkaa kirjatietoa sille, millainen opas toimii esimerkiksi värimaailmaltaan ja jäsentelyltään. Nyt manuaali on lähinnä toteutettu Palloliiton väreillä selkeäksi luettavaksi. Kuitenkin työn teoriaosuudesta nousee esille tärkeimpiä vaiheita tapahtuman järjestämisen kannalta.

Työn vaiheet -kappaleessa on puolestaan avattu juuri manuaalin luomiseen vaikuttavia vaiheita, kuten suunnittelu- ja toteutusvaihe. Vaiheet etenevät kronologisessa järjestyksessä, mikä on selkein tapa. Myös manuaalissa on listattu asiat suurin piirtein kronologisessa järjestyksessä. Esimerkiksi suunnitteluvaiheessa moni asia tapahtuu päällekkäin.

Manuaali tulee varmasti tarpeeseen, sillä tapahtumatoreja ei ole järjestetty aiemmin kyseisellä tavalla. Manuaali luotiin uudesta toimintamallista, jolla torit toteutettiin. Manuaali antaa myös hyvän pohjan tulevalle, jolloin tapahtumatorit ovat toivottavasti joka ottelussa. Kun manuaali luotiin tapahtumatorien toteuttamisen perusteella, omat kokemukset ja huomiot tekevät siitä luotettavan oppaan. Etenkin kun toreja on toteutettu kyseisellä mallilla neljä kertaa.

Opinnäytetyöprosessi alkoi helmikuussa 2019, jolloin yhteydenoton jälkeen alkoi torien suunnittelu. Torien toteuttamisen työvaihe puolestaan loppui saman vuoden marraskuussa. Tässä vaiheessa itse opinnäytetyöraporttia ei vielä ollut aloitettu. Raportin, ja etenkin kirjallisuuskatsauksen aloittaminen aiemmin olisi mahdollistanut luetun teorian hyödyntämisen toreille vahvemmin. Tämän tekisi uudestaan eri tavalla, kuin se nyt tehtiin. Kuitenkin opinnäytetyöprosessi oli onnistunut ja ennakkoon luodussa aikataulussa pysyttiin.

Toimeksiantajan kanssa tehty yhteistyö toimi koko prosessin läpi moitteettomasti. Vaikka torien suunnitteluvaihe oli etätyöskentelyä, niin toimeksiantajan kanssa oli säännöllistä yhteydenpitoa sekä molemminpuolista vuorovaikutusta. Pohdimme yhdessä tapahtumatoreja koskevia päätöksiä ja kumpikaan osapuoli ei toiminut yksin. Myös raportin kirjoittamisen aikana toimeksiantajalta sai nopeasti tarvittavia vastauksia työhön liittyen. Manuaali on tarkoitus toimittaa toimeksiantajalle pdf-muodossa, jotta siihen pystyy jatkossa tekemään helposti muutoksia. Suotavaa olisi, että manuaalia päivitetäisiin esimerkiksi vuoden välein, jotta se olisi aina ajan tasalla. Manuaalin päivittämisessä otettaisiin huomioon toreilla tapahtuvat muutokset ja etenkin mahdollisista palautteista tulleet kehitysehdotukset.

Neljästä toteutetusta tapahtumatorista jäi käteen hyviä muistoja, paljon suunnittelutyötä ja sähköpostien lähettämistä, unohtamatta uusia kontakteja. Jälkikäteen voi myös sanoa, että tapahtumatorit olivat erittäin onnistuneita tapahtumia ja ne paranivat kerta kerralta. Järjestelyt myös helpottuivat, kun ensimmäiseen toriin oli jo kerran tehty suurempi suunnittelutyö. Seuraaviin toreihin oli helpompi tehdä pienempiä muutoksia, kun runko oli jo selvillä.

Projektin alussa piti toteuttaa vain kolme toria Ratinalla. Kuitenkin Huuhkajat olivat pelanneet EM-karsinnat niin hyvin, että viimeisestä kotiottelusta voitto riittäisi varmistamaan paikan EM-kisoihin. Täten toimeksiantajan puolesta oltiin yhteydessä alle kuukautta ennen ottelua, että onnistuisiko nopealla aikataululla järjestää myös marraskuun otteluun tapahtumatori. Tämän puhelun jälkeen tuli nopeasti luotua tapahtumatori uuteen paikkaan.

Tämä oli pelkästään hyvä asia, että viimeiseen kotiotteluunkin järjestettiin tapahtumatori, vaikka nopealla aikataululla toteutettiin. Tämän avulla pääsi kokeilemaan uusia aktiviteetteja ja niiden toimivuutta yleisölle. Tämä avasikin silmiä jatkon kannalta, että mitä erilaisempia ja monipuolisempia pisteitä torilla on, niin sitä enemmän siellä on jokaiselle jotakin. Täten Olympiastadionille järjestettäviin tapahtumatoreihin kannattaa varata isompi alue kuin mitä Ratinalla oli, sekä miettiä matalan kynnyksen toimintaa mahdollisimman monelle. Myös manuaaliin neljännen torin avulla saatiin uutta tietoa.

Kun tapahtumatoreja toteutetaan tulevaisuudessa, on katsojien mahdollisuus tulla aiemmin nauttimaan ottelupäivästä. Samalla pääsee kokeilemaan erilaisia ja joillekin uusia aktiviteetteja tapahtumatorilla. Tapahtumatorien merkitys voi olla etenkin perheen pienimmille suuri ja ikimuistoinen kokemus ottelua unohtamatta. Paikan päällä tuli huomattua, kun lapset kokeilivat jotain aktiviteettia edellä, halusivat vanhemmatkin testata perässä.

Tapahtumatoreilla vapaaehtoisina hyödynnettiin Haaga-Helian ammattikorkeakoulun liikunnanohjaajaopiskelijoita Vierumäeltä. Heidän koulutukseensa sisältyy yhtenä osa-alueena tapahtuman järjestäminen, ja tapahtumatorilla he pääsivät työskentelemään tapahtumassa. Tätä voisi olla mahdollista hyödyntää myös tulevaisuudessa, että otetaan alan opiskelijoita vapaaehtoiseksi. Tästä tilanteesta kummallekin osapuolelle on hyötyä.

Tulevaisuudessa on hyvä pohtia myös sitä, että onko aktiviteeteissa laatu vai määrä parempi. Sillä on torin kannalta iso merkitys, että onko siellä muutama suurempi ja näyttävämpi aktiviteetti, vai useampia pienempiä. Esimerkiksi suunnitteluvaiheessa pohdimme

toreille ilmatäytettävää darts-taulua, johon potkitaan tarrapalloilla. Se kuitenkin olisi vienyt tilaa monelta muulta aktiviteetiltä, että sen päätimme jättää pois. Ei kuitenkaan ole pois-suljettua, etteikö sitä tai muuta isompaa aktiviteettia myöhemmin tapahtumatoreilla näkisi.

Johtopäätöksenä opinnäytetyöprosessi oli opettavainen sekä merkityksellinen. Tapahtumatoreista luotiin uudenlainen toimiva konsepti otteluiden yhteyteen, jollaista ei ole ennen nähty. Toimintatapa kirjoitettiin manuaalin muodossa ylös, jota on helppo hyödyntää tulevissa tapahtumatoreissa. Toivottavasti torit ovat yhtä menestyksekkäitä tulevaisuudessa, kuin vuonna 2019.

Lähteet

Adams, Lorne J. & Mallen, C. 2013. Event Management In Sport, Recreation And Tourism: Theoretical And Practical Dimensions. Routledge. Abingdon.

Auvinen, T. & Kuuluvainen, A. 2017. Urheiluseurojen sisäpiirissä – Tarinat tunteen takana. Alma Talent Oy. Helsinki.

Catani, J. 2017. Onnistunut yritystapahtuma – järjestäjän käsikirja. Alma Talent Oy. Helsinki.

Kinnunen, S. 3.3.2017. Oikeanlainen sisältö elävöittää tapahtuman. Luettavissa: <https://messukeskus.com/blogs/oikeanlainen-sisalto-elavoittaa-tapahtuman/>. Luettu: 10.4.2020.

Kokoontumislaki 22.4.1999/530.

Olympiakomitea. 2018. Kansainväliset urheilutapahtumat Suomessa – selvitys. Luettavissa: <https://www.olympiakomitea.fi/uploads/2018/06/kansainvaliset-urheilutapahtumat-suomessa-selvitys.pdf>. Luettu: 1.4.2020

Poliisi 2016. Ilmoitus yleisötilaisuudesta. Yleisötilaisuusohje. Luettavissa: https://www.poliisi.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/intermin/embeds/poliisiwwwstructure/62410_Yleisotilaisuusohje_2016.docx?e391c77a9dc4d588. Luettu: 27.2.2020.

Suomen Palloliitto. Info. Luettavissa: <https://www.palloliitto.fi/info/palloliitto>. Luettu: 28.1.2020.

Suomen Palloliitto 2019. Suomen Palloliiton toimintasuunnitelma 2020. Luettavissa: https://www.palloliitto.fi/sites/default/files/Palloliitto/toimintasuunnitelma_2020.pdf. Luettu: 28.1.2020.

Tukes. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto. Tapahtumaturvallisuus-opas. Luettavissa: <https://tukes.fi/documents/5470659/11781251/Tapahtumaturvallisuus-opas/c6c8241a-abb6-123f-1752-bf0c1cd85451/Tapahtumaturvallisuus-opas.pdf>. Luettu 31.3.2020.

Tukes. 2019. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto. Yleisö- ja tapahtumaturvallisuus. Luettavissa: <https://www.slideshare.net/Tukesinfo/yleis-ja-tapahtumaturvallisuus>. Luettu 31.3.2020.

Vallo, H. & Häyrynen, E. 2016. Tapahtuma on tilaisuus: tapahtumamarkkinointi ja tapahtuman järjestäminen. Tietosanoma. Helsinki.

Van der Wagen L. & Lauren W. 2010. Events Management: For Tourism, Cultural, Business & Sportin Events. Pearson. Australia.

Vanhala, A. 31.3.2020. Tapahtumapäällikkö. Suomen Palloliitto. Sähköposti.

Vilka, H & Airaksinen, T. 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Kustannusosakeyhtiö Tammi. Helsinki.

Vuoripuro, J. 2007. Suurten yleisötilaisuuksien turvallisuusopas. Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö. Helsinki.

Liitteet

Liite 1. Aikataulurunko ensimmäiseen tapahtumatoriin 8.6.2019

Suomi – Bosnia Hertsegovina 8.6 @ Ratinan Stadion 19.00

Tapahtumatorin Ohjelmarunko

Tapahtumatori auki 14 – 18.30

Koko päivän käytössä:

- Futispomppulinna
- Pannafootball -häkki (Motonet, Freestyle Football Finland)
- Kasvomaalaukset
- Subsoccer (Lähitapiola)
- Fanituote myymälä
- Tarkkuusfutis (Telia)
- Musiikki soi

10.30-16.30 Kodittomien jalkapalloturnaus minikentällä

14-18 Juontaja paikalla, kiertelee pisteitä ja asiantuntija/pelaajahaastattelut

15.00 Freestyle Football esitys

15.15 Viasatin asiantuntijan eli Mika Kottilan haastattelu (tulevasta ottelusta)

15.30 Musiikkiesitys, SRD

16.00 Freestyle Football esitys

16.30 Musiikkiesitys, SRD

17.30 Freestyle Football esitys

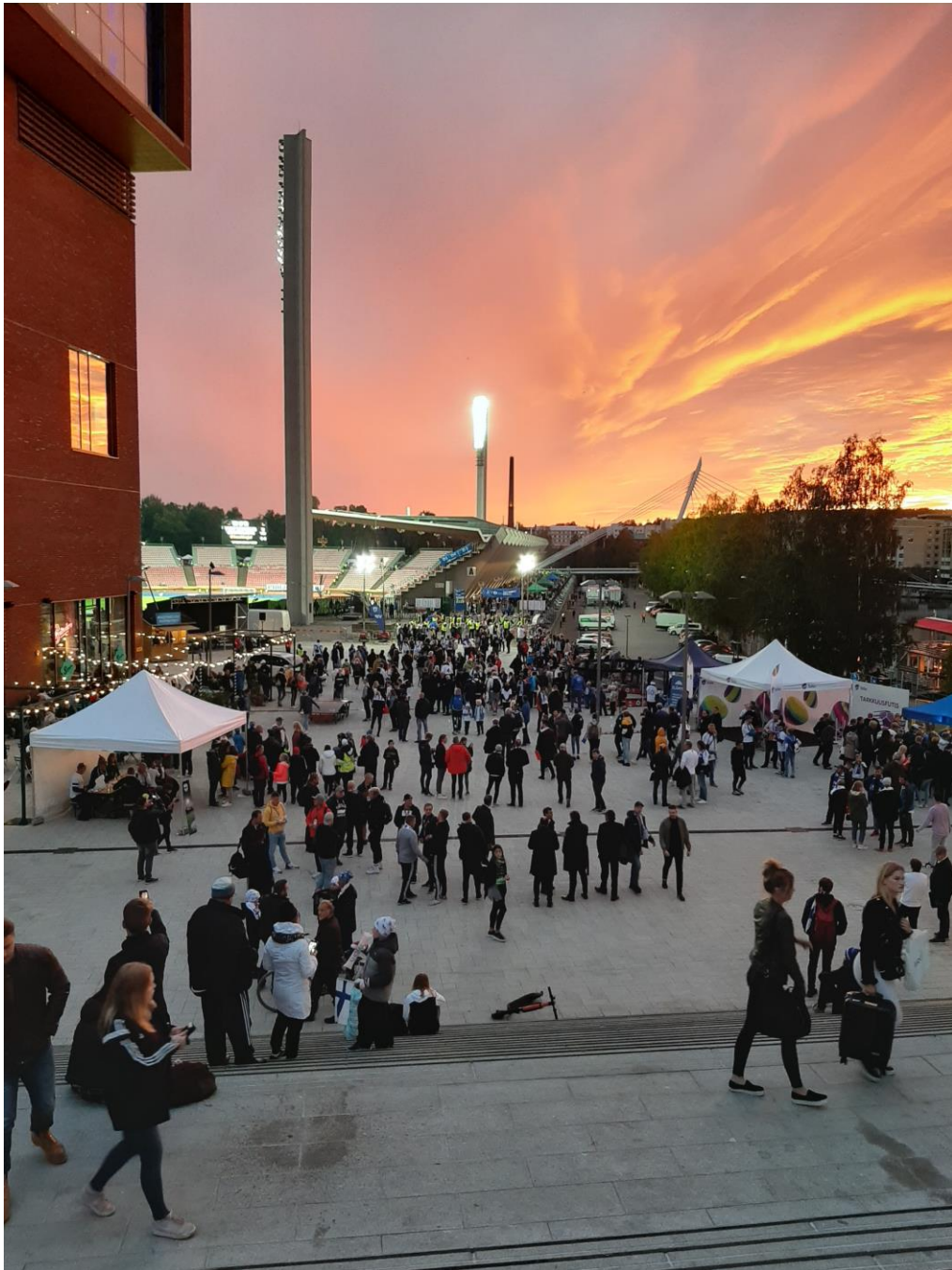
17.45 Asiantuntija -haastattelu (Jonathan Johansson ja Markus Halsti) – Tulevasta ottelusta ja Suomen kokoonpanosta (joka pitäisi olla juuri julkaistu)

18- Juontaja sanoo viimeisiä sanoja ja ohjeistus siirtymään stadionille.

Lyhyt kuvaus pisteistä:

- **Telia:** Tarkkuusfutista, myös liittymien ja yhteyksien myyntiä
- **Motonet:** Pannafutishäkki, joka tulee **Freestyle Finlandilta**. He pitävät myös pelejä pystyssä
- **Lähitapiola:** Subsoccer piste, uudenlaista istumafutista
- **Pomppulinna:** Kaikenikäiset pomppijat tervetulleita
- **Kasvomaalaus:** Kaikenikäiset voivat tulla maalauttamaan Suomen lippuja esim. poskiinsa
- **Fanituotemyynti:** Suomen varusteita ja kamoja myynnissä
- **Volkswagen:** VW T-Roc täynnä palloja ja täytyy arvata pallojen määrä
- Lavalla äänentoisto ja siellä soi koko päivän musiikki, myös kolme Freestyle Football esitystä, sekä bändi esiintyy kahdesti. Myös asiantuntijahaastattelut lavalta.

Liite 2. Kuva tapahtumatorin tunnelmasta 8.9.2019

Liite 3. Tapahtumatorin aluekartta 15.11.2019

Tapahtumatorin järjestämisen manuaali

Tomi Hyppönen

11.4.2020

Suunnitteluvaihe

- Palloliiton kanssa tapaaminen
  - Sopiminen vastuualueista, toimintatavoista ja viestintäkeinoista yhteyshenkilön kanssa
- Tapahtumalla on tavoite, sekä kohderyhmä valmiina
  - Tavoitteena tuoda lisäarvoa otteluun ja kohderyhmänä otteluun saapuvat henkilöt
- Budjetin varmistus, kuinka paljon torin sisältöön voi käyttää rahaa
  - Verkkolaskuosoite Palloliitolta
- Tapahtumapaikan varmistus, kuinka paljon tilaa käytettävissä
- Palloliitolla oma markkinointivastaava
  - Sopiminen toimintatavoista
- Elina Ojala Palloliitosta yhteydessä yhteistyökumppaneihin, ketkä lähtevät mukaan
  - Jaa Elinalle omat yhteystiedot, jotka annetaan kumppaneille yhteydenottoja varten
- Aktiviteettien ideointi & hankinta
  - Live-musiikki (bändi, aiemmin SRD)
  - Muu soitettava musiikki (varmistatunnukset sovellukseen Palloliitolta)
  - Juontajan hankkiminen
  - Asiantuntijahaastattelut
  - Fanituotemyyntikoju
  - Toiminnallisia aktiviteetteja
  - Jalkapalloteema
  - Aktiviteetit hyväksyttävä Palloliitolla
  - Toimivaksi todettuja aktiviteetteja
    - Ilmatäytteinen futis kenttä (FC Kontu)
    - Teqball (Teqball Finland)
    - Futisbiljardi (Happy Beavers)
    - Pomppulinna (Happy Beavers)
    - Kasvomaalaus (Palloliitto)
    - FreestyleFinlandin esitykset, pannahäkki ja tarkkuuspotkuverkko
- Lavan ja äänentoiston hankkiminen, tarvittaessa myös valot
  - Varmistettava laitteiden sähkön tarve
- Mahdollisten telttojen, pöytien ja tuolien hankkiminen
- Lupa-asiat (järjestyksenvälvojat, turvallisuussuunnitelma)
  - Varmistettava Palloliitolta, että ovat kunnossa
- Sähkön saanti torille
  - Varmistettava Palloliitolta, missä sähkötolppa sijaitsee
- Pakettiauto käyttöön, varmistettava Palloliitolta

- Vapaaehtoisten hankkiminen torille
  - Haaga-Helian AMK, Vierumäen toimipisteeltä liikunnaohjaajaopiskelijoita aiemmin ollut mukana vapaaehtoisina
  - Heille infoa aikatauluista
  - He saavat liput peliin, matkakulut korvataan, sekä opintopisteitä
- Yhteistyökumppaneiden kanssa viestintä
  - Ketkä mukana
  - Mitä aktiviteetteja
  - Onko jakotavaraa (jos on, niin hyväksyttäväminen Palloliiton kautta)
  - Sähkön tarve
  - Heille infoa aikatauluista
- Aikataulun tekeminen
  - Kuinka kauan tori on auki ennen peliä
  - Aikataulun tiiviys
  - Pelin alkua kohden ohjelma tiivistyy
  - Torin sulkeminen n. 30min ennen peliä, jotta ihmiset menisivät stadionille ajoissa
- Aktiviteettien sijoittelu
  - Tiiviimmin sijoittelu parempi, kuin väljälle alueelle
  - Mahdollisen pelastustien huomiointi
  - Sähköpaikan hyödyntäminen
- Aikataulun ja sisällön ilmoittaminen markkinoinnille mahdollisimman ajoissa
- Mahdollisten ajolupien ja parkkipaikkojen varmistus Palloliitolta
- Hyvän sään toivominen
- Varmistus Palloliitolta, että kaikki on huomioitu

Toteutusvaihe

- Tapahtumaa edeltävänä päivänä paikan päällä kaiken varmistaminen
- Mahdollisesti joidenkin aktiviteettien ja telttojen haku edeltävänä päivänä, loput viimeistään tapahtumapäivänä
- Tapahtumapäivänä rakentamisen aloitus hyvissä ajoin
  - Vapaaehtoiset auttamaan
  - Aktiviteettien pystytys oikeille paikoilleen
  - Lava ensimmäisten joukossa torille
  - Täysin valmista tulee olla 30min ennen avaamista
- Äänentoistovastaavan ohjeistus musiikista
  - Äänenvoimakkuus hyvä taustamusiikiksi, bändin esityksen ajan taustamusiikki pois
- Yhteistyökumppaneiden ohjeistus oikeille paikoille
- Juontajalle ohjeistus
  - Pisteiden esittelyt, kävijöiden haastattelut, bändin ja esitysten sisäänjuonnot
- Musiikki soimaan, merkki kun tori avataan
- Tapahtuman aikana
  - Valmius reagoida muutoksiin
  - Juoksevien asioiden hoito
  - Pisteiden kiertely, että kaikki on hyvin
  - Vapaaehtoisten tauotus
  - Pidä huoli, että aikataulu pysyy
  - Tapahtumasta nauttiminen
- Tapahtuman purku alkaa vasta, kun tori on tyhjänä
  - Ei näytä hyvältä, kun aktiviteetteja puretaan ihmisten ollessa paikalla
  - Purku päinvastaisessa järjestyksessä, missä rakentaminen
  - Alueen siivous
- Varmistaminen, että alue näyttää samalta kuin tullessa
- Aktiviteettien ja telttojen palautus

Jälkivaihe

- Tapahtuman läpikäynti
  - Mikä toimi, mikä ei, missä parannettavaa
  - Kuinka tavoite toteutui
- Mitä asioita säilytetään nykymuotoisesta torista
- Kehitysideat seuraavaan tapahtumatoriin